

Podsumowanie realizacji projektu LIFE-IP Małopolska LIFE14 IPE/PL/021

Luty 2019

Urząd
Marszałkowski
Województwa
Małopolskiego

Projekt „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”
LIFE-IP MAŁOPOLSKA / LIFE14 IPE PL 021 realizowany jest przy wsparciu programu LIFE Unii Europejskiej

I. Najważniejsze wydarzenia

- W lutym Małopolscy Ekodoradcy zorganizowali liczne spotkania i wydarzenia edukacyjne, w których uczestniczyło ponad 2 tys. mieszkańców. Największe wydarzenia miały miejsce w gminie Świątniki Górne, Dąbrowa Tarnowska oraz Gorlicach. Dodatkowo Ekodoradcy przygotowali blisko 40 tys. i rozdystrybuowali ponad 35 tys. materiałów informacyjno-edukacyjnych o tematyce ochrony powietrza oraz udzielili blisko 12 tys. porad mieszkańcom Małopolski.
- 11 lutego w Krakowskim Parku Technologicznym miało miejsce pierwsze spotkanie konsultacyjne dotyczące aktualizacji Programu Ochrony Powietrza dla województwa małopolskiego.
- 21 lutego odbyło się spotkanie dla pracowników gmin, podczas którego omówiono aktualizację programu „Czyste powietrze”, dobre praktyki Skawiny w zakresie prowadzenia kontroli oraz zaprezentowano doświadczenia pracy ekodoradców z gmin: Raciechowice i Zakliczyn.
- W lutym miały miejsce liczne spotkania dotyczące m.in. programów Czyste Powietrze i Stop Smog oraz dofinansowania do instalacji OZE w ramach RPO WM 2014–2020, w realizację których województwo małopolskie włącza się głosem doradczym.

C.1. Ekodoradcy

- Ekodoradcy udzielali porad i pomocy mieszkańcom w wymiarze:
 - **6 264** osoby przyjęte w biurze,
 - **569** w trakcie wizyt w terenie i na spotkaniach,
 - **4 820** telefonicznie,
 - **198** pisemnie lub mailowo.
- Przeprowadzili **222** kontrole u mieszkańców w zakresie spalania odpadów. W **8** przypadkach stwierdzono naruszenia przepisów.
- Ekodoradcy przeprowadzili badania kamerą termowizyjną w **265** budynkach prywatnych i **10** publicznych w gminach: Chelmiec, Kamionka Wielka, Miechów, Nowy Targ, Wadowice, Wieliczka, Dąbrowa Tarnowska, Gołcza, Iwkowa, Ryglice, Tomice oraz Bochni, Krakowie i Nowym Targu.

- Ekodoradcy zaangażowani byli w zbieranie ankiet od mieszkańców i rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie:
 - zebrano **429** ankiet od mieszkańców zainteresowanych skorzystaniem z dofinansowania,
 - rozpatrzono **114** wniosków mieszkańców lub podmiotów o dofinansowanie,
 - podpisano **85** umów z mieszkańcami lub podmiotami o dofinansowanie i rozliczono **63** takie umowy.
- Ekodoradcy zajmowali się również przygotowaniem i weryfikacją dokumentów strategicznych. Zweryfikowano łącznie **2** dokumenty (Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Gorlice oraz dla Gminy Czernichów).
- Ekodoradcy wprowadzili lub zaktualizowali dane o **1062** budynkach w bazie ogrzewania.

C.2. Centrum Kompetencji

- 11 lutego w Krakowskim Parku Technologicznym odbyło się pierwsze spotkanie konsultacyjne dotyczące aktualizacji Programu Ochrony Powietrza dla województwa małopolskiego. Program wyznacza działania, których celem jest osiągnięcie w całej Małopolsce do 2023 r. dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w powietrzu: pyłu PM10, PM2,5, benzo(a)pirenu, dwutlenku azotu i ozonu. Jednocześnie stanowi podstawowe narzędzie, dzięki któremu samorządy wdrażają własne Plany Gospodarki Niskoemisyjnej. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, samorządowcy, specjaliści i mieszkańcy Małopolski.

- W ramach prowadzonej aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego 11 i 25 lutego w siedzibie Ministerstwa Środowiska w Warszawie przedstawiciele UMWM uczestniczyli w spotkaniach w sprawie omówienia nowych zadań jakie stają przed administracją rządową oraz samorządową w związku z koniecznością wykonania wyroku z dn. 22 lutego 2018 Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej *dotyczącego przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM10* (skarga C-336/16). W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Środowiska, Instytutu Ochrony Środowiska oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- 21 lutego w Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa "Nila" odbyło się spotkanie dla ekodoradców i pracowników gmin. Podczas spotkania omówiono aktualizację programu „Czyste powietrze”, przedstawiono dobre praktyki w zakresie kontroli palenisk domowych oraz doświadczenia pracy ekodoradców z gmin Raciechowice i Zakliczyn.

- Lista niskoemisyjnych urządzeń grzewczych na paliwa stałe, spełniających wymagania ekoprojektu, dostępna na stronie internetowej www.powietrze.malopolska.pl, została zaktualizowana o 14 urządzeń grzewczych i obecnie obejmuje łącznie 235 kotłów i ogrzewaczy pomieszczeń.
- W ramach infolinii prowadzonej przez UMWM udzielono odpowiedzi na ok. 80 zgłoszeń telefonicznych.

C.3. Wsparcie wdrożenia zakazu stosowania paliw stałych do ogrzewania w Krakowie

- Pracownicy zatrudnieni w ramach projektu LIFE zaangażowani są w weryfikację wniosków i rozliczanie dotacji do wymiany kotłów:
 - przeprowadzili **479** kontroli przedwykonawczych oraz **4** kontrole powykonawcze,
 - rozpatrzyli **122** wnioski mieszkańców i przygotowali dokumenty, dzięki którym zawartych zostało **90** umów o dotację,
 - rozliczyli **5** umów dotacyjnych.

E.2. Lokalne działania informacyjno-edukacyjne w zakresie ochrony powietrza

- Ekodoradcy w gminach przygotowali i rozdystrybuowali materiały edukacyjne:
 - przygotowali **32 318** ulotek i broszur oraz **4** plakaty,
 - rozdystrybuowali **27 609** ulotek i broszur oraz **229** plakatów,
 - przygotowali **7 549** i rozdystrybuowali **8 131** innych materiałów edukacyjnych (książeczki dla dzieci, tabliczki na ogrodzenia dla osób, które skorzystały z dotacji na wymianę źródła ogrzewania z napisem "Tu ogrzewam ekologicznie", apel Wicemarszałka Województwa Małopolskiego – Tomasza Urynowicza do mieszkańców, dotyczący zobowiązań do stosowania postanowień uchwały antysmogowej).

Wymień kocioł i nie płać mandatu!!!

Likwidacja wszystkich przestarzałych instalacji grzewczych do końca 2022 r.

Taki obowiązek wynika z uchwały antysmogowej dla Małopolski. Wszystkie bezklasowe instalacje grzewcze takie jak: piece, piece, kozy kominki na paliwa stałe muszą być wymienione do końca 2022 roku. Za naruszenie przepisów uchwały antysmogowej może być nałożona kara finansowa od 500 do 5000 zł.

Dowiedz się więcej na: powietrze.malopolska.pl/antysmogowa/

Pomoc finansowa

Na wymianę kotła można dostać dofinansowanie np. w Urzędzie Gminy lub w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Więcej na: powietrze.malopolska.pl/dofinansowanie/

Najważniejsze daty związane z wdrażaniem uchwały antysmogowej dla Małopolski

1.07.2017 – wejście w życie uchwały antysmogowej	1.01.2023	1.01.2027
<ul style="list-style-type: none"> Budujesz lub remontujesz dom? Od tej daty wolno instalować tylko kotły spełniające normy ekoprojektu (emisia pyłu do 40 mg/m³). Więcej na: powietrze.malopolska.pl/ekoprojekt/ Nowo instalowane kominki i piece muszą również spełniać wymagania ekoprojektu. Całkowity zakaz stosowania małych i flotów węglowych oraz węgla, który zawiera powyżej 15% drobnego ziarna (0-3 mm). Zawsze zjadaj od sprzedawcy świadectwa jakości paliwa. Zachowaj je do kontroli. Zakaz spalania drewna o wilgotności powyżej 20%. Drewno należy suszyć przynajmniej 2 sezony. 	<ul style="list-style-type: none"> Całkowity zakaz użytkowania bezklasowych kotłów na węgiel lub drewno, czyli tzw. kopcuchów. Wszystkie stare kotły muszą zostać wymienione do końca grudnia 2022! Dozwolone będą tylko piece i kominki spełniające normy emisyjne lub posiadające sprawność cieplną powyżej 80%, katalizujące piece i kominki muszą zostać wyposażone w urządzenie redukujące emisję pyłu (tj. elektrofiltr) do poziomu ekoprojektu (emisia pyłu do 40 mg/m³). 	<ul style="list-style-type: none"> Całkowity zakaz użytkowania kotłów klasy 3 i 4. Kotły te muszą zostać wymienione do końca grudnia 2026!

- Ekodoradcy organizowali spotkania i wydarzenia:
 - **3** konkursy dla dzieci/młodzieży,
 - **10** spotkań z mieszkańcami, w których wzięło udział **722** osoby,
 - **45** spotkań z lokalnymi liderami (działaczami na rzecz czystego powietrza, przedstawicielami Polskiej Spółki Gazownictwa, Tauron Dystrybucja S.A., Alarmów Smogowych, radnymi, sołtysami, strażakami i policjantami) z łącznie **282** osobami,
 - **9** innych wydarzeń o tematyce ochrony powietrza, w których uczestniczyło łącznie **603** osoby

(głównie w ramach konsultacji i spotkań dotyczących programu "Czyste powietrze" oraz zajęć edukacyjnych dla dzieci).

E.3. Tworzenie sieci wymiany doświadczeń z innymi projektami

- 7 lutego w UMWM miało miejsce spotkanie z przedstawicielami UM Skawina oraz Skawinського Alarmu Smogowego w sprawie akcji „Mój sąsiad już nie truje”, jako dobrej praktyki kontroli palenisk domowych. Podczas spotkania omówiono kwestie usprawnień w zakresie kontroli palenisk domowych na terenie województwa małopolskiego oraz formularz zgłaszania nielegalnych palenisk, który będzie dostępny na stronie internetowej www.powietrze.malopolska.pl.
- 6 lutego w siedzibie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej miało miejsce kolejne spotkanie w sprawie rządowego programu Stop Smog, skierowanego do osób dotkniętych ubóstwem energetycznym. Podczas spotkania przedstawiciele UMWM oraz gmin Tuchów i Skawina zaprezentowali doświadczenia z realizacji projektu LIFE. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii, doradcy energetyczni NFOŚiGW oraz doradcy WFOŚiGW z wszystkich województw.
- 6 lutego w związku zaplanowanymi naborami w ramach PROW na projekty z zakresu „Wzmocnienia kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony

środowiska i zmian klimatycznych”, przedstawiciel Zespołu Ochrony Powietrza przedstawił Lokalnym Grupom Działania możliwości dotyczące wdrażania działań służących ochronie środowiska, w szczególności ochronie powietrza. W trakcie spotkania przedstawiono m.in: działalność ekodoradców oraz działania związane z wdrażaniem uchwały antysmogowej.

- 12 lutego przedstawiciele UMWM uczestniczyli w spotkaniu z Tauron Dystrybucja S.A., skierowanym do Liderów Projektów wybranych do otrzymania dofinansowania do instalacji OZE w ramach RPO WM 2014–2020. Województwo Małopolskie włącza się do projektu z głosem doradczym.
- W dniach 20–22 lutego przedstawiciele UMWM uczestniczyli w Forum Gospodarczym dla przedsiębiorstw z Polski i z Bawarii. Forum zorganizowane zostało przez Niemiecką Izba Przemysłowo-Handlowa w Monachium i Górnej Bawarii (IHK für München und Oberbayern) we współpracy z AHK Polska i Powiatem Monachijskim. Celem spotkania była wymiana doświadczeń oraz nawiązanie współpracy w zakresie realizacji inwestycji OZE.

- 26 lutego przedstawiciel UMWM uczestniczył w spotkaniu dotyczącym aktualizacji programu „Czyste powietrze”. Celem programu jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Spotkanie miało miejsce

w siedzibie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

- 27 lutego w Warszawie podczas II Kongresu Czystego Powietrza, Z-ca Dyrektora Departamentu Środowiska UMWM (Tomasz Pietrusiak) wziął udział w debacie dotyczącej strategii ochrony powietrza na poziomie krajowym, wojewódzkim, gminnym”. Podczas spotkania przedstawione zostały działania realizowane w zakresie poprawy jakości powietrza przez województwo małopolskie.

E.4. Promocja realizacji projektu

- Ekodoradcy w gminach przygotowali lub wzięli udział w informacjach medialnych związanych z projektem:
 - **25** artykułów w prasie,
 - **108** artykułów i postów w Internecie i mediach społecznościach,
 - **11** audycji radiowych lub TV,
 - **31** razy wykorzystano inne media (np. funpage Facebook, gazetki ścienne, tablice informacyjne).

Informacje dotyczyły m.in. stanu jakości powietrza, realizacji programu „Czyste Powietrze”, kontroli spalania odpadów, uchwały antysmogowej, możliwości uzyskania dofinansowania na wymianę pieca i montaż instalacji OZE).